

*Ковальська Л. А., д. істор. наук, доцент,
професор кафедри інформаційних систем
управління,
Мазуркевич Т. Л., здобувач освіти*

ОСУЧАСНЕННЯ ДОКУМЕНТНО-ІНФОРМАЦІЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ РАЙОННИХ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

Донецький національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця

Документ виник в інформаційно-комунікаційному процесі шляхом руху задокументованої інформації від відправника до користувача. Загалом такий різновид взаємодії є важливою складовою соціальної комунікації, що передбачає передачу інформації у закодованій формі [1]. Метою роботи виступає огляд можливостей осучаснення документної комунікації в роботі Могилів-Подільської районної ради у Вінницькій області. Дослідженням проблем руху задокументованої інформації займаються українські вчені, з-поміж робіт яких варто зазначити праці викладачів кафедри інформаційних систем управління Донецького національного університету імені Василя Стуса [1-2].

Поширення документу в певних умовах соціального простору і часі свідчить про стан суспільної свідомості, зміну його соціальних або культурних інтересів й орієнтації [2]. Для розуміння сутності документно-інформаційної комунікації необхідно розглянути низку дефініцій. У Законі України «Про інформацію» термін документ розкрито як матеріальний носій, що містить інформацію, основними функціями якого є її збереження та передавання у часі та просторі [3]. У Національному стандарті України «Діловодство й архівна справа» документ є інформацією зафіксованою на матеріальному носії з функцією передачі та збереження її у часі та просторі [4].

У процесі впорядкування термінологічного інструментарію документознавства Г. Швецова-Водка наголошує, що комунікація, яка відбувається між людьми, тобто у суспільстві, називається соціальною, а в процесі соціальної комунікації передається соціально значима інформація. Соціальна інформація – це інформація, яка функціонує в суспільстві, а комунікаторами, тобто особами які перебувають в комунікаційній взаємодії, є люди [5]. Документна комунікація суспільства розглядається як динамічна взаємодія суб'єктів соціального простору між собою та навколишнім середовищем. Інформація закодована у повідомлення, має різне наповнення у різних комунікаційних системах і розглядається як інформаційно-комунікаційний процес [2].

Документно-інформаційна комунікація є різновидом і формалізованим вираженням соціальної комунікації. Для її ефективної реалізації існують такі спеціальні соціальні інститути як система документообігу, система збереження та архіви тощо. Суб'єктами документно-інформаційної комунікації є окремі

люди, групи людей, суспільство, в основу діяльності яких покладено пізнавальну, спонукальну, експресивну мету. Об'єктом виступає інформація, що міститься у документі. Комунікаційним каналом передачі інформації виступає матеріальна складова документа – речовий носій. Це дозволяє передавати повідомлення, а також зберігати його незмінним у просторі та часі.

Процедура впровадження та використання новітніх цифрових систем захисту та інформаційно-комунікаційної діяльності і безпеки інформації в структурі органів державної влади потребує постійного контролю і оновлення. Забезпечення на належному рівні інформаційної безпеки полягає у поєднанні установчих і регуляторних та адміністративно-організаційних актів із засобами, які дозволяють здійснювати протидію у «площині» діяльності і порушення інформаційної безпеки. Мова йде про програмні, технічні, телекомунікаційні та інші засоби та методи забезпечення пошуку, обробки, транспортування та збереження документної інформації.

Наявність документа як каналу передачі інформації становить специфіку такого різновиду соціальної комунікації органу державної влади, що в умовах цифровізації документного простору утворює технічні, психологічні, соціальні та інші комунікативні бар'єри. Подолання проблем відкриє шлях до впровадження таких технологій е-урядування:

- забезпечення відкритості та прозорості органів державного управління і самоврядування;
- подолання інформаційної нерівності;
- раціоналізація використання матеріальних ресурсів, оптимізація управлінської діяльності, зменшення бюрократичної тяганини;
- забезпечення доступу, дебюрократизація, деперсоніфікація і підвищення якості адміністративних послуг [6].

Реалізація визначених кроків дозволить активізувати громадянське суспільство, відкриє перспективи цифровізації державної системи по лінії громадянин – адміністративний орган державної влади, побудови цифрової моделі держави за принципом «держава в смартфоні». Запровадження в районних адміністративних органах державної влади принципу «єдиного вікна» надання адміністративних послуг не тільки покращить взаємодію користувачів послуг з державними установами, але й підвищить рівень демократизації суспільних процесів загалом [7].

Підсумовуючи викладене варто відзначити, що прискорення інформаційної комунікації в соціумі визначає необхідність швидкого реагування на виклики, постійного оновлення інформаційно-комунікаційних систем, вдосконалення цифрового інструментарію інформаційно-аналітичної діяльності у віртуальному середовищі. Обробка інформації в системі обслуговування користувачів Могилів-Подільської районної ради у Вінницькій області потребує моніторингу процесу роботи з даними задля вдосконалення їх подальшого використання. Нині виникає необхідність цифрової трансформації зовнішньої комунікації по лінії районна рада – користувачі адміністративних послуг. А також у внутрішній системі інформаційної комунікації в документованій формі. Всі системи комунікації повинні проходити цифрове

оновлення і змістове вдосконалення, що суттєво підвищить безпеку інформації користувача, розширить межі доступу до потрібної інформації та зробить віртуальне життя і комунікацію прозорою.

Список літератури:

1. Трансформаційні процеси у суспільній та соціокультурній сферах України: монографія / Анісімова О.М., Ковальська Л.А., Лукаш Г.П., Пригунов О.В., Щербіна О.С., Яворська Т.М. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2021. 176 с.
2. Ковальська Л.А. Джерелознавчий дискурс історії радянського Руху Опору (1941–1945 рр.). Донецьк-Вінниця: 2015. 462 с.
3. Про інформацію. Законі України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, № 48. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>
4. ДСТУ 2732:2004 «Діловодство та архівна справа». Київ: 2005 р. URL: [https://vn.court.gov.ua/userfiles/27_2732-2004\(1\).pdf](https://vn.court.gov.ua/userfiles/27_2732-2004(1).pdf)
5. Швецова-Водка Г. Документ і книга в системі соціальних комунікацій. Рівне, 2001. 437 с.
6. Могилів-Подільська районна рада у Вінницькій області. Офіційний сайт. URL: <http://mogrod-rayrada.gov.ua/>
7. Джига Т.В. Сучасний стан, проблеми і перспективи розвитку в Україні електронних адміністративних послуг. Аналітична записка. URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/politika/suchasniy-stan-problemi-i-perspektivi-rozvitku-v-ukraini-elektronnikh>

УДК 004.91:005.91/.92]:338.48(477)

*Ковальська Л.А., д.і.н., доцент, професор
кафедри інформаційних систем
управління,
Погоріла Ю.В., здобувач освіти*

ОСОБЛИВОСТІ УКРАЇНСЬКОГО ТУРИСТИЧНОГО ДОКУМЕНТУВАННЯ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

Донецький національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця

Туристичне документування в Україні можна умовно поділити на два основні етапи розвитку: етап зародження і розвитку документаційного забезпечення та етап трансформації туристичного документування у зв'язку із COVID-19.

Етап зародження і розвитку документаційного забезпечення українського туризму розпочинається з відновлення Україною незалежності. Відтоді українське діловодство у сфері туризму також здобуло самостійність. Мова йде про документаційне регулювання інформаційно-туристичних послуг, що надають суб'єкти діяльності, комерційні та соціально-спрямовані підприємства: туристичні агентства, туроператори, екскурсійні та туристичні бюро,